

1 OSNIVANJE I DELATNOST DRUŠTVA

1.1 Osnivanje društva

PD „ONICOM“ d.o.o., osnovano je 1990. god., kao porodična firma (tri osnivača), koja se bavila izvođenjem, projektovanjem i ispitivanjem elektroenergetskih objekata i instalacija i trgovinom.

1.2 Istorijat osnivanja Društva

1996. god. dva osnivača su se povukla iz društva, te je PD „ONICOM“ d.o.o. registrovano kao jednočlano društvo.

1.3 Delatnost Društva

Pretežna delatnost PD „ONICOM“ d.o.o. je postavljanje električnih instalacija i opreme (45310).

1.4 Ostali podaci

PD „ONICOM“ d.o.o. je bilo angažovano na izvođenju radova na više objekata u Beogradu, kao što su BLOK 19A GTC Bussines Park, Fabrika hrane POLIMARK, mega market VERO 1 i 2, trgovački centar MERKUR, stambeno-poslovni objekti u Bloku 63 i 64, kao i u Bloku 51 Bežanijska kosa. Takođe, bili angažovani na obezbeđivanju napajanja električnom energijom za potrebe održavanja koncerata na Ušću (Rolling Stones, Police, Svetlana Ceca Ražwatović) i za potrebe koncerta grupe Bijelo Dugme na Hipodromu.

2 OSNOV ZA OBAVLJANJE REVIZIJE I PREZENTIRANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1 Osnovni podaci i načela sastavljanja finansijskih izveštaja

Obaveza obavljanja revizije finansijskih izveštaja za 2008. godinu “ONICOM” d.o.o.. Beograd (u daljem tekstu “ONICOM” d.o.o. Beograd ili Društvo) propisana je članom 37. Zakona o računovodstvu i reviziji (“Službeni glasnik RS” br. 46/2006).

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i propisima Republike Srbije o reviziji. Revizija je planirana i obavljena na način i u obimu koji omogućava da se u razumnoj meri uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne greške koje utiču na istinitost i objektivnost finansijskih izveštaja.

Pri iskazivanju bilansnih pozicija za 2008. godinu korišćena su načela data u Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS), Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI) i propisima Republike Srbije (Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike, Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva... (“Službeni glasnik RS” br. 114/2006)). Navedeni standardi i propisi Republike Srbije primenjeni su na sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja koje čine: bilans stanja, bilans uspeha, izveštaj o tokovima gotovine, izveštaj o promenama na kapitalu i napomene uz finansijske izveštaje.

Finansijski izveštaji “ONICOM-a” d.o.o. Beograd sastavljeni su po načelu stalnosti poslovanja i u skladu sa načelom nastanka poslovnog događaja, izuzev informacije o novčanim tokovima.

Finansijski izveštaji su sastavljeni za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2008. godine za “ONICOM” d.o.o. Beograd.

Odnos sa akcionarskim društvom “Fabrikom mernih transformatora” a.d. Zaječar, povezanim upravljačkim i vlasničkim odnosima, obelodanjen je u napomenama uz finansijske izveštaje.

Finansijski izveštaji su iskazani u hiljadama dinara (RSD).

2.2 Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne nabavne vrednosti (istorijske vrednosti), bez obzira na promene opšteg nivoa cena ili promene vrednosti sredstava za efekte inflacije, na način objašnjen u napomeni 2.3, i izvršene ispravke vrednosti u cilju svodenja pozicija sredstava na njihovu realnu sadašnju vrednost.

Primena Međunarodnih računovodstvenih standarda podrazumeva obelodanjivanje u napomenama uz finansijske izveštaje informacija da li su sredstva i obaveze u finansijskim izveštajima iskazani po fer vrednosti. Fer vrednost je definisana kao vrednost za koju se sredstvo može razmeniti, obaveza izmiriti ili dodeljeni instrumenti kapitala razmeniti između obaveštenih, voljnih strana, u nezavisnoj transakciji.

Prezentacija finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke zasnovane su na prethodnim iskustvima i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje su u datim okolnostima verodostojne i korisne za potrebe izveštavanja.

2.3 Zaštita od inflatornih uticaja i strana sredstva plaćanja

Obračunati efekti ugovorene valutne klauzule, ugovorene revalorizacije i drugih oblika zaštite potraživanja i obaveza u dinarima, iskazuju se kao rashod i prihod u skladu sa MRS 39 - Finansijski instrumenti - Priznavanje i merenje.

Prema MRS kursne razlike koje nastaju prilikom namirenja monetarnih stavki ili prilikom iskazivanja monetarnih stavki privrednog društva po kursovima koji su različiti od onih po kojima su bile prvobitno iskazane u toku perioda ili u prethodnim finansijski izveštajima, priznaju se kao prihod ili rashod perioda u kojem su nastale.

Prema MRS monetarne stavke u stranoj valuti iskazuju se po zaključnom kursu - kursu razmene na dan bilansa stanja tj. revalorizuju se po srednjem kursu strane valute koji važi na poslednji dan obračunskog perioda.

Srednji kurs evra prema dinaru bio je 88,6010 dinara za 1 EUR.

3 PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike su dosledno primenjivane osim u slučajevima gde je drugačije napomenuto:

3.1 Ulaganja

Ulaganja stečena prvenstveno za potrebe stvaranja dobiti od kratkoročnih promena cena klasifikovana su kao ulaganja namenjena za trgovinu i uključena su u kratkoročnu imovinu.

Ulaganja sa fiksnim dospećem, koja se drže u posedu do dospeća, klasifikuju se kao ulaganja u posedu prema roku dospeća na kratkoročnu ili dugoročnu imovinu. Ulaganja namenjena držanju u posedu na neodređeno vreme, a koja mogu biti otuđena u cilju održanja likvidnosti, klasifikuju se kao ulaganja raspoloživa za prodaju: takva se ulaganja uključuju u dugoročnu imovinu, osim ako rukovodstvo preduzeća nema izričitu nameru da drži ulaganje u posedu kraćim od 12 meseci od dana bilansiranja, kada se uključuje u kratkoročnu imovinu.

Rukovodstvo privrednog društva utvrđuje odgovarajuću klasifikaciju svojih ulaganja prilikom kupovine i redovito procenjuje tu klasifikaciju.

Ulaganja u akcije klasifikuju se kao ulaganja raspoloživa za prodaju u slučajevima kada su akcije predmet kupoprodaje na berzi i iskazuju se po poštenoj vrednosti.

Ulaganja u hartije od vrednosti kojim se ne trguje na berzi i čiju poštenu vrednost nije moguće utvrditi iskazuju se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Ulaganja čija se tržišna vrednost može utvrditi iskazuju se po tržišnoj vrednosti koja se utvrđuje na osnovu cena ponude na berzi na dan bilansiranja.

Sve nabavke i otuđenja priznaju se po ceni na dan transakcije. Trošak nabavke uključuje troškove transakcije. Realizovani i nerealizovani dobiti i gubici koji proizilaze iz promena poštene vrednosti ulaganja raspoloživih za prodaju uključuju se u račun dobitka i gubitka u periodu u kome su nastali.

3.2 Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema su iskazane po nabavnoj vrednosti korigovanoj za ispravku vrednosti.

Za zatečene nekretnine, postrojenja i opremu utvrđeni su korisni vekovi trajanja koji predstavljaju osnov za obračun amortizacije primenom proporcionalne metode obračuna na revalorizovanu nabavnu vrednost kako bi se otpisao trošak ili revalorizovani iznos svake stavke imovine do njezine preostale vrednosti.

Učestalost revalorizacije zavisi od kretanja poštene vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme koji se revalorizuju. Prilikom revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme revalorizuju se sve nekretnine, postrojenja i oprema iz grupe kojoj to sredstvo pripada.

Za novonabavljene nekretnine, postrojenja i opremu očekivani korisni vek trajanja koji predstavlja osnov za obračun amortizacije kojom se otpisuje stavka imovine proporcijonalnom metodom u celosti je:

	%	Vek upotrebe
Nekretnine	1,3 - 5	20 - 77 godina
Oprema	5 - 20	5 - 20 godina

Zemljište se ne amortizuje jer se smatra da ima neograničeni vek trajanja.

Metod obračuna amortizacije koji se primenjuje na nekretnine, postrojenja i opremu periodično se preispituje i ukoliko je došlo do značajne promene u ostvarivanju ekonomske koristi od grupe sredstava produžuje se ili skraćuje vek otpisa.

Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme u toku godine evidentiraju se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nabavnu vrednost čini fakturna vrednost nabavljenih sredstava uvećana za sve troškove nastale do njihovog stavljanja u upotrebu. Novonabavljena oprema se kapitalizuje ako je vek njenog korišćenja duži od jedne godine i njena pojedinačna vrednost veća od vrednosti predviđenim poreskim propisima.

Nekretnine, postrojenja i oprema prestaju da se iskazuju u bilansu stanja, nakon otuđenja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe i kada se od njihovog otuđenja ne očekuje nikakva buduća ekonomska korist. Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme priznaje se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha i utvrđuju se kao razlika između procenjenih neto priliva od prodaje sredstva i iskazanog iznosa.

3.3 Zalihe

Zalihe sirovine, materijala i rezervnih delova, inventara i robe procenjuju se po nabavnoj vrednosti koju čine neto fakturna vrednost i zavisni troškovi nabavke. Pod zavisnim troškovima nabavke podrazumevaju se svi direktni troškovi u postupku nabavke do uskladištenja. Obračun izlaza kod zaliha materijala i rezervnih delova vrši se po metodi ponderisane prosečne cene.

Alat i inventar sa vekom trajanja kraćim od jedne godine obuhvataju se na zalihama sirovina i materijala. Nabavljeni alat, inventar, rezervni delovi, autogume i ostali materijal otpisuje se jednokratno, prilikom davanja u upotrebu.

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda se u bilansu stanja na kraju obračunskog perioda procenjuju i iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj ceni u zavisnosti od toga koja je niža. Cenu koštanja čine troškovi materijala, izrade, troškovi zarada i opšti troškovi proizvodnje, uključujući opšte troškove nabavke i tehničkog upravljanja u iznosima neophodnim za dovođenje zaliha u stanje i na mesto u kome se nalaze na dan bilansiranja, koji predstavljaju po poceni rukovodstva 80% ukupnih poslovnih rashoda. Neophodnim troškovima ne mogu se smatrati troškovi po osnovu neekonomičnog trošenja materijala (iznad dozvoljenih normativa), kao ni troškovi neefikasnog rada i neiskorišćenih kapaciteta, kao ni ukupni troškovi uprave i prodaje. Cena koštanja po kojoj se vrednuju zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda dokazuje se kalkulacijom po neophodnim troškovima ili po neto prodajnoj ceni, kroz obračun u knjigovodstvu troškova i učinaka. Ovo knjigovodstvo preuzima od finansijskog knjigovodstva početno stanje zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda i proizvodne troškove i na osnovu tih troškova utvrđuje cenu koštanja po mestima troškova i nosiocima troškova.

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda evidentiraju se u knjigovodstvu troškova i učinaka po planskim cenama korigovanim za odstupanje do cene koštanja gotovih proizvoda. Za utvrđeni iznos odstupanja, srazmerno realizovanim učincima, u obračunskom periodu vrši se korigovanje troškova i njihovo svodenje na cenu koštanja gotovih proizvoda.

Zalihe trgovinske robe se u bilansu stanja na kraju obračunskog perioda iskazuju po prodajnoj vrednosti umanjenoj za realizovana odstupanja razlike u ceni robe.

Vrednost zaliha može se umanjiti po osnovu stvarno nastalih i dokumentovanih smanjenja upotrebne vrednosti zaliha usled loma, zastarelosti i sl. u skladu sa propisanim procentima i odlukom Odbora.

3.4 Kratkoročna potraživanja i plasmani

Potraživanja od kupaca po osnovu prodaje robe, proizvoda i usluga priznaju se u trenutku obavljanja transakcije - prodaje. Pri početnom priznavanju potraživanje se vrednuje u iznosu prodajne vrednosti roba i usluga, umanjeno za ugovoreni iznos popusta i rabata, a uvećano za obračunati porez.

Prihod se priznaje u visini neto prodajne cene, prema načelu nastanka poslovnog događaja (fakturisana realizacija), pod uslovom da u samom momentu prodaje ne postoji značajna neizvesnost naplate potraživanja. Ukoliko postoji značajna neizvesnost naplate prihodi se odlažu preko bilansnih pozicija vremenskih razgraničenja. Ukoliko je prihod od prodaje priznat, prema načelu nastanka poslovnog događaja, a naknadno se pojavi rizik naplate tj. potraživanja nisu naplaćena u roku od 60 dana od dana dospelosti, potraživanje se indirektno koriguje na teret rashoda poslovanja, a direktno samo ako je nemogućnost naplate dokumentovana, tj. na osnovu sudske odluke, prema dogovoru o poravnanju između ugovornih strana ili na osnovu odluke organa uprave Društva.

Rizik naplate svakog pojedinačnog potraživanja procenjuje rukovodstvo Društva. Ispravka vrednosti za sporna i nenaplativa potraživanja uključuju se u gubitke - ostale rashode.

3.5 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani u Bilansu stanja obuhvataju gotovinu i stanja na računima u bankama, te visoko likvidna ulaganja (kao npr. kratkoročni depoziti sa rokom dospelosti do 3 mesca) sa beznačajnim rizikom promene vrednosti.

3.6 Beneficije zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji Društvo je u obavezi da obračunava i plaća obaveze državnim fondovima kojim se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih.

Porez na dohodak građana i socijalni doprinosi se obustavljaju i plaćaju iz bruto zarade zaposlenih u određenom procentu (porez na dohodak u 2008. godini obračunavao se u visini od 12% iz bruto zarade umanjene za neoporezivi iznos i u visini od 17,90% za socijalne doprinose). Na teret poslodavca obračunavaju se i plaćuju socijalni doprinosi u ukupnoj vrednosti čiju osnovicu čini bruto zarada zaposlenih na koje se primenjuje procenat od 17,90%. Obračunati porezi i doprinosi terete rashode perioda na koje se odnose.

U skladu sa Zakonom o radu Društvo je u obavezi da isplati naknade zaposlenim prilikom odlaska u penziju. Društvo je procenilo da u dogledno vreme neće imati obaveze po toj osnovi koje su materijalne i koje bi značajno uticale na finansijski rezultat, zbog malog broja zaposlenih koji u dogledno vreme odlaze u penziju i visine zakonom zagarantovane otpremnine (najmanje u visini tri prosečne zarade u RS).

Društvo tereti rashode za otpremnine u godini kada se i isplaćuju, odnosno kada radnik odlazi u penziju.

3.7 Priznavanje prihoda i rashoda

Prihodi / rashodi se priznaju u bilansu uspeha kada je povećanje / smanjenje budućih ekonomskih koristi povezano sa povećanjem / smanjenjem sredstava ili smanjenjem / povećanjem obaveza koje mogu da se pouzdano izmere.

Prihodi i rashodi evidentiraju se u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

Kada se očekuje da će ekonomska korist priticati tokom nekoliko obračunskih perioda, a povezanost sa prihodima može da se ustanovi samo posredno, rashodi se priznaju u bilansu uspeha putem postupka sistemske i razumne alokacije tj. amortizacije.

Rashod se priznaje u bilansu uspeha u celosti kada izdatak ne donosi nikakve buduće ekonomske koristi ili kada nastane obaveza bez istovremenog priznavanja sredstava.

3.7.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi proističu iz redovnih aktivnosti Društva i obuhvataju: prihode od prodaje i ostale poslovne prihode.

Poslovni prihodi uvećavaju se ili umanjuju, u skladu sa propisima Republike Srbije, za promenu stanja zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda.

Prihodi od prodaje odnose se na fakturisane vrednosti prodane robe, proizvoda i usluga umanjene za date popuste, povraćaje robe i proizvoda i porez na dodatu vrednost. Prihodi se priznaju u trenutku kada je roba isporučena, odnosno kad su svi rizici po osnovu isporuke prešli na kupca. Prihodi od usluga priznaju se u obračunskim periodima u kojima su pružene usluge, srazmerno stepenu izvršenja usluga (metod procentalne dovršenosti).

Prema MRS prihodi se priznaju samo kada postoji verovatnoća priliva ekonomskih koristi povezanih sa poslovnom promenom u preduzeću. Međutim kada postoji neizvesnost u pogledu naplativosti iznosa koji je već obuhvaćen u prihodima, taj nenaplativi iznos ili iznos čiji je povraćaj prestao da bude izvestan, priznaje se kao rashod, a ne kao korekcija prvobitno priznatog prihoda. Ispravka vrednosti za sporna i nenaplativa potraživanja uključuju se u gubitke - ostale rashode.

Ostali poslovni prihodi odnose se na prihode iz sporednih delatnosti, zakupnina, i dr.

3.7.2 Dobici

Dobici predstavljaju povećanja ekonomske koristi i uključuju realizovane i nerealizovane dobitke koji po svojoj prirodi nisu različiti od prihoda. Dobici se odnose i na prihode od kamata i pozitivnih kursnih razlika.

Prihodi od kamata se priznaju srazmerno vremenu za koje se ostvaruje efektivan prinos po osnovu upotrebe sredstava preduzeća od strane drugih. Prihod od kamate obuhvata iznos amortizacije bilo kog diskonta, premije ili druge razlike između početno iskazanog iznosa dužničke hartije od vrednosti i njenog iznosa u momentu dospeća.

Ako se nenaplaćena kamata obračuna pre sticanja ulaganja koje donosi kamata, naknadni prijem kamate se raspoređuje na period pre i na period nakon sticanja. Kao prihod se priznaje samo onaj deo koji se odnosi na period nakon sticanja.

3.7.3 Rashodi

Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti preduzeća i gubitke. Troškovi koji proističu iz uobičajenih aktivnosti preduzeća odnose se na: troškove direktnog materijala i robe, troškove ostalog materijala, proizvodne usluge, amortizaciju, nematerijalne troškovi, zarade i poreze i doprinose koji ne proizilaze iz rezultata.

Gubici predstavljaju druge stavke koji zadovoljavaju definiciju rashoda i mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti preduzeća i uključuju i realizovane i nerealizovane gubitke (npr. revalorizacione kursne razlike, koje se prikazuju na neto osnovi).

3.7.4 Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja: kamata i drugi troškovi koji nastaju u preduzeću u vezi sa pozajmljivanjem finansijskih sredstava kao npr. kursne razlike koje proizilaze iz pozajmljivanja iznosa u stranoj valuti, u onoj meri u kojoj se one smatraju korekcijom troškova kamata iskazuju se kao rashod.

3.8 Porez na dobitak

3.8.1 Tekući porez na dobitak

Obaveza po osnovu poreza na dobitak se u izračunava primenom poreske stope od 10% na oporezivi dobitak perioda. Porez na dobitak plaća se akontaciono tokom godine i po konačnom obračunu prilikom predaje Poreskog bilansa nadležnim poreskim organima. Oporezivi dobitak utvrđuje se u poreskom bilansu usklađivanjem dobitka iskazanog u bilansu uspeha, koji je sačinjen u skladu sa MRS, na način utvrđen Zakonom o porezu na dobit preduzeća (“Sl. glasnik RS” br. 25/01, 80/02, 43/03 i 84/04). Za utvrđivanje oporezivog dobitka priznaju se rashodi i prihodi u iznosu utvrđenim u bilansu uspeha, osim rashoda i prihode za koje je propisan drugi način utvrđivanja kao npr. trošak amortizacija utvrđuje se i priznaje primenom degresivne metode na neotpisanu vrednost postojenja i opremu u visini od 10% - 30%, dok se na nabavnu vrednost nekretnina primenjuje proporcionalni metod otpisa u visini od 2,5%.

Pojedinim poreskim obveznicima odobravaju se poreski podsticaji i odobravaju poreski krediti u vidu umanjenja obračunatog poreza, kao na primer za iznos koji je jednak iznosu koji čini 100% bruto zarada isplaćenih novozaposlenim radnicima, za iznos od 20% ulaganja u osnovna sredstva namenjena osnovnoj delatnosti izvršena tokom godine, s time da poreski kredit ne može biti veći od 50% od obračunatog poreza i dr.

Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobitak iz budućih obračunskih perioda na rok do 10 godina, ali se ne može naplatiti. Ako je obveznik poreza u vidu akontacije platio više poreza nego što je bio dužan da plati po obavezi obračunatoj u poreskoj prijavi, više plaćeni porez uračunava se kao akontacija za naredni period ili se obvezniku vraća na njegov zahtev.

3.8.2 Odloženi porez na dobitak

Prema MRS 12 predviđa se da se odložena poreska sredstva priznaju za neiskorišćene poreske obaveze koji se prenose u naredni period u meri u kojoj je verovatno da će budući oporezivi dobitak biti raspoloživi, na osnovu čega se odloženi poreski gubici i odložena poreska obaveza može iskoristiti i propisuje kriterijume za procenu verovatnoće oporezivog dobitka, na osnovu kojih se odloženi poreski gubitak i odložena poreska obaveza može iskoristiti.

Odložena poreska obaveza se priznaje za sve oporezive privremene razlike, osim ukoliko odložena poreska obaveza proizilazi iz: efekta usaglašavanja početnog stanja u poslovnim knjigama radi primene MRS i u periodu nastanka poslovna promena ne utiče na računovodstveni ni na oporezivi dobitak (gubitak). U slučaju da poslovna promena utiče na računovodstveni ili na oporezivi dobitak, priznaju se odložene poreske obaveze ili odložena poreska sredstva i priznaju se nastali odloženi poreski rashodi ili prihodi u bilansu uspeha. Većina odloženih poreskih obaveza i sredstva nastaju kada je prihod ili rashod uključen u računovodstveni dobitak jednog perioda, ali je u nekom drugom periodu uključen u oporezivi dobitak (gubitak) npr. amortizacija iz bilansa uspeha se odbija u periodu kada je nastala, već se za svrhu oporezivanja obračunava poreska amortizacija.

3.9 Upravljanje rizicima

3.9.1 Faktori finansijskog rizika

Poslovne aktivnosti Društva izložene su različitim tipovima finansijskog rizika uključujući efekte promena tržišnih cena, promena kursa stranih valuta i kamatnih stopa.

Društvo nije koristilo derivatne finansijske instrumente da bi se aktivnije zaštitilo od finansijskih rizika. Društvo se delimično štiti avansnim uplatama kod isporuke svojih proizvoda. Za isporuke veće vrednosti traže se sredstva obezbeđenja naplate (menice, ovlašćenja i sl.).

3.9.2 Rizik promena kursa valuta

Za potraživanja u zemlji po osnovu prodaje proizvoda ugovara se valutna klauzula. U slučaju da od datuma ponude do datuma isporuke proizvoda dođe do promene sredstava u evrima u odnosu na dinar u procentu većem od 5% Društvo ugovara prava na korekciju cena.

Znatan deo finansijskih obaveza u zemlji vezan je za kurs stranih valuta, prvenstveno za evro.

3.9.3 Kreditni rizici

Kratkoročna imovina koja može dovesti do kreditnog rizika sastoji se uglavnom od potraživanja od kupaca, potraživanja od zaposlenih i ostalih potraživanja.

3.9.4 Rizik od promena kamatnih stopa

Društvo nema rizik od promena kamatnih stopa jer je neznatan deo obaveza veza za obračun kamata.

3.10 Poštena vrednost

U skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima finansijski izveštaji su sastavljeni po metodi prvobitne nabavne vrednosti (istorijske vrednosti), bez obzira na promene opšteg nivoa cena ili promene vrednosti sredstava za efekte inflacije, na način objašnjen u napomeni 2.2, i izvršene ispravke vrednosti u cilju svođenja pozicija sredstava na njihovu realnu sadašnju vrednost.

Primena Međunarodnih računovodstvenih standarda podrazumeva obelodanjivanje u napomenama uz finansijske izveštaje informacija da li su sredstva i obaveze u finansijskim izveštajima iskazani po poštenoj vrednosti. Poštena vrednost je definisana kao vrednost koja se može ostvariti prodajom sredstava ili koristiti za izmirivanje obaveza između obaveštenih, voljnih subjekata, u nezavisnoj transakciji.

Po mišljenju rukovodstva, iznosi u finansijskim izveštajima odražavaju realnu vrednost koja je u datim okolnostima verodostojna i korisna za potrebe izveštavanja.

Osnovno pravilo procenjivanja bilansnih pozicija je primena nabavnih cena i cena koštanja. Poslovne promene u stranim valutama preračunavaju se u dinara po kursu na dan promene. U bilansu stanja obaveze i potraživanja u stranoj valuti su preračunati u dinare po kursu na dan bilansiranja.

4 NAPOMENE UZ BILANS STANJA

4.1 Nekretnine, postrojenja i oprema

	(U hiljadama dinara)	
	2008	2007
Nekretnine, postrojenja, oprema	10.988	7.838
- Zemljište	0	0
- Nekretnine - građevinski objekti	2.552	2.623
- Oprema	8.436	5.215
- U pripremi		
- Avansi za opremu		
Ukupno	10.988	7.838

Promene na nekretninama, postrojenjima i opremi u toku 2008. godine bile su sledeće:

Ulaganja u opremu za obavljenje osnovne delatnosti Društva iznose 2.570 hiljada dinara.

4.2 Dugoročni finansijski plasmani

	(U hiljadama dinara)	
	2008	2007
Ostali dugoročni plasmani	0.00	0.00
Ukupno	0.00	0.00

4.3 Zalihe

	(U hiljadama dinara)	
	2008	2007
Zalihe materijala	28.759	22.716
Nedovršena proizvodnja	31.015	4.780
Gotovi proizvodi		
Roba		
Nekretnine nab. radi dalje prodaje	2.697	2.697
Dati avansi	11.538	22.292
Ukupno	71.312	56.788

Način vrednovanja zaliha dat je u napomeni 3.3.

4.4 Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina

	(U hiljadama dinara)	
	2008	2007
Potraživanja	22.878	22.572
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak		
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	11.076	36.266
Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja	5	2.488
Kratkoročni fin. plasmani	29.228	13.440
Ukupno	63.187	74.766

Prema strukturi kratkoročna potraživanja odnose se na:

	(U hiljadama dinara)	
	2008	2007
- Kupci u zemlji	28.580	29.246
- Kupci u inostranstvu		
- Ispravka vrednosti potraživanja od kupaca	(5.753)	(6.841)
- Potraživanja iz specifičnih poslova		
- Potraživanja od zaposlenih		21
- Druga potraživanja	51	168
Ukupno	22.878	22.572

Stanja i promene na računima ispravke vrednosti potraživanja od kupaca u toku 2008. godine su sledeća:

	(U hiljadama dinara)
	Ispravka vrednosti
Calculator.Ink	
	Kupci
Stanje 01.01.2008. godine	(6.841)
Ispravka vrednosti potraživanja (napomena 5.6)	(1.088)
Stanje 31.12.2008. godine	(5.753)

Ispravka vrednosti potraživanja na dan 31.12.2008. godine sadrži ispravku sumljivih i spornih potraživanja čiji se sporovi vode kod nadležnog suda.

Prema strukturi gotovinski ekvivalenti i gotovina na dan 31.12.2008. godine odnose se na stanja:

	<i>(U hiljadama dinara)</i>	
	2008	2007
- <i>Tekuće račune</i>	11.053	33.264
- <i>Blagajnu</i>		
- <i>Depozitni računi</i>	23	3.002
	<hr/>	<hr/>
Ukupno	11.076	36.266
	<hr/>	<hr/>

4.5 Odložena poreska sredstva

	<i>(U hiljadama dinara)</i>	
	2008	2007
Odložena poreska sredstva	24	0
	<hr/>	<hr/>
Ukupno	24	0
	<hr/>	<hr/>

Obračun odloženih poreskih sredstava dat je u napomeni 6.2. Za 2008. godinu obračunate su odložene poreske obaveze u iznosu od 24 hiljade dinara.

4.6 Kapital

	<i>(U hiljadama dinara)</i>	
	2008	2007
Osnovni i ostali kapital	775	775
- <i>Akcijski kapital</i>		
- <i>Ostali kapital</i>		
Rezerve	1.891	1.891
Neraspoređeni dobitak	79.086	56.726
- <i>Ranijih godina</i>	29.926	18.850
- <i>Tekuće godine</i>	49.160	37.876
	<hr/>	<hr/>
Ukupno	81.752	59.392
	<hr/>	<hr/>

Izveštaj o promenama na kapitalu za 2008. godinu dat je na strani 5. ovog Izveštaja.

4.7 Dugoročna rezervisanja

	<i>(U hiljadama dinara)</i>	
	2008	2007
Dugoročna rezervisanja	1.228	974
	<hr/>	<hr/>
	1.228	974
	<hr/>	<hr/>

Dugoročna rezervisanja odnose se na rezervisanja za troškove u garantnom roku, a u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu. Rezervisanja za otpremnine nisu ukalkulisana iz razloga što nije značajna stavka.

4.8 Dugoročne obaveze

	(U hiljadama dinara)	
	2008	2007
Ostale dugoročne obaveze		

4.9 Kratkoročne obaveze

	(U hiljadama dinara)	
	2008	2007
Ostale kratkoročne finansijske obaveze		-
Obaveze iz poslovanja	61.835	80.802
- <i>Primljeni avansi</i>	28.156	26.958
- <i>Dobavljači u zemlji</i>	33.630	53.696
- <i>Dobavljači u inostranstvu</i>		
Ostale kratkoročne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja		
- <i>Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada</i>		
- <i>Druge obaveze</i>		
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	818	
- <i>Obaveza za porez na dodatu vrednost</i>	818	
- <i>Obaveze za poreze i druge dažbine</i>		
Obaveze po osnovu poreza na dobitak	2.575	921
Ukupno	65.228	81.723

4.10 Odložene poreske obaveze

	(U hiljadama dinara)	
	2008	2007
Odložene poreske obaveze		-
Ukupno		-

Obračun odloženih poreskih obaveza dat je u napomeni 6.2.

4.11 Povezana pravna lica

Društvo ima povezano pravno lice i to: „Fabrika mernih transformatora“ a.d. iz Zaječara. U skladu sa relevantnim MRS 24, izvršeno je obelodanjivanje poslovnih transakcija među povezanim subjektima, tako da je ostvareni promet u 2008. godini iznosio na kontu kupaca 4.947 hiljada dinara (dugovni), na kontu dobavljača 16.382 hiljada dinara (potražni), a na kontu finansijskih plasmana saldo na dan 31.12.2008. godine iznosi 18.730 hiljade dinara (dugovni promet - 37.005 hiljada dinara, potražni promet iznosi 18.275 hiljada dinara).

5 NAPOMENE UZ BILANS USPEHA

5.1 Poslovni prihodi

	(U hiljadama dinara)	
	2008	2007
Prihodi od prodaje	285.024	276.931
- <i>Robe na domaćem tržištu</i>	50.063	26.112
- <i>Proizvoda i usluga u zemlji</i>	234.979	250.819
- <i>Proizvoda i usluga u inostranstvu</i>		
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe		
- <i>Prihodi od upotrebe proizvoda za nekretnine i opremu</i>		
Povećanje vrednosti zaliha učinaka	26.235	(557)
Ostali poslovni prihodi	525	
	<hr/>	<hr/>
Ukupno	311.802	276.374

5.2 Poslovni rashodi

	(U hiljadama dinara)	
	2008	2007
Nabavna vrednost prodane robe	(47.619)	(26.412)
Troškovi materijala	(117.267)	(106.801)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(15.968)	(17.951)
Troškovi amortizacije	(1.796)	(1.215)
Ostali poslovni rashodi	(60.791)	(84.285)
- <i>Troškovi proizvodnih usluga</i>	(55.986)	(79.774)
- <i>Nematerijalni troškovi</i>	(4.805)	(4.511)
	<hr/>	<hr/>
Ukupno	(243.441)	(236.664)

Troškovi materijala odnose se na:

	(U hiljadama dinara)	
	2008	2007
- <i>Troškove materijala za izradu</i>	(114.629)	(102.895)
- <i>Troškove ostalog materijala</i>	(2.020)	(3.428)
- <i>Troškove goriva i energije</i>	(618)	(477)
	<hr/>	<hr/>
Ukupno	(117.267)	(106.801)

"ONICOM" d.o.o. Beograd
Napomene uz finansijske izveštaje
za godinu koja se završila 31. decembra 2008. godine

Troškovi zarada odnose se na:

	<i>(U hiljadama dinara)</i>	
	2008	2007
- Bruto zarade i naknade zarada	(12.112)	(10.783)
- Poreze i doprinose na teret poslodavca	(2.168)	(1.930)
- Ugovore o delu, autorske ugovore i sl.	(716)	(689)
- Otpremnine za odlazak u penziju		
- Ostale lične rashode	(972)	(4.549)
Ukupno	(15.968)	(17.951)

Troškovi proizvodnih usluga iznose 55.986 hiljadu dinara i odnose se na:

	<i>(U hiljadama dinara)</i>	
	2008	2007
- Troškove usluga na izradi učinaka	(50.080)	(75.342)
- Troškove transportnih usluga	(858)	(696)
- Troškove usluga održavanja	(721)	(547)
- Troškove zakupnina		
- Troškove sajmova		
- Troškove reklame i propagande	(84)	(142)
- Ostale proizvodne usluge (pregled transporta, carinjenje i sl.)	(4.243)	(3.047)
Ukupno	(55.986)	(79.774)

Nematerijalni troškovi iznose 4.805 hiljada dinara i odnose se na:

	<i>(U hiljadama dinara)</i>	
	2008	2007
- Troškove neproizvodnih usluga	(690)	(1.082)
- Troškove reprezentacije	(1.559)	(1.000)
- Premije osiguranja	(665)	(915)
- Troškove platnog prometa	(834)	(1.186)
- Članarine	(28)	
- Troškove poreza	(339)	(97)
- Ostale nematerijalne troškove	(690)	(232)
Ukupno	(4.805)	(4.511)

5.3 Finansijski prihodi

	(U hiljadama dinara)	
	2008	2007
Prihodi od kamata	624	169
Pozitivne kursne razlike		5
Prihodi po osnovu efekta valutne klauzule (napomene 4.4 i 4.8)	260	
Ukupno	884	174

5.4 Finansijski rashodi

	(U hiljadama dinara)	
	2008	2007
Rashodi od kamata	(143)	(2)
Negativne kursne razlike		(5)
Rashodi po osnovu efekta valutne klauzule (napomena 4.4)	(17)	
Ukupno	(160)	(7)

5.5 Ostali prihodi

	(U hiljadama dinara)	
	2008	2007
Dobici od prodaje opreme (napomena 4.1)	50	
Dobici od prodaje materijala		3.012
Dobici od prodaje hartija od vrednosti	216	
Naplaćena otpisana potraživanja	1.089	
Pozitivni efekti ugovorene zaštite od rizika (napomena 4.2)		363
Prihodi od smanjenja obaveza	2	
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja		846
Ostali nepomenuti prihodi	71	384
Ukupno	1.428	4.605

5.6 Ostali rashodi

	(U hiljadama dinara)	
	2008	2007
Gubici po osnovu rashodovanja nekretnina i opreme (napomena 4.1)		(110)
Gubici od prodaje materijala		
Manjkovi		
Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja		
Ostali nepomenuti rashodi	(35)	(38)
Obezbvredjenje potraživanja od kupaca (napomena 4.4)		(2.651)
Ukupno	(35)	(2.799)

5.7 Dobitak tekuće godine

Dobitak pre oporezivanja iskazana u Bilansu uspeha za 2008. godinu iznosi 55.680 hiljada dinara (2007. godine - 41.610 hiljada dinara) i umanjena je za: porez na dobitak u iznosu od 6.544 hiljade dinara (2007. godine – 3.734 hiljadu dinara) i odloženi poreski rashod perioda u iznosu od 24 hiljade dinara. Neto dobitak iskazan u finansijskim izveštajima iznosi 49.160 hiljada dinara (2007. godine – 37.876 hiljada dinara).

6 POREZ NA DOBITAK

6.1 Tekući poreski rashod

	(U hiljadama dinara)	
	2008	2007
Računovodstveni dobitak	55.680	41.610
Uvećanje:		
- Ispravka vrednosti potraživanja koja nisu bila uključena u prihode, nisu otpisana kao nenaplativa i nije pružen dokaz o neuspejoj naplati		
- Troškovi koji nisu dokumentovani	-	
- Novčane kazne i penali	4	
- Troškovi koji nisu nastali u svrhu obavljanja poslovne delatnosti		6
- Obračunate, a neisplaćene otpremnine po osnovu prestanka rada		-
- Kamate zbog neblagovremeno plaćenih poreza	13	-
- Amortizacija za računovodstvene svrhe	1.543	1.215
- Rashodi po osnovu obezvređenja imovine	(14.798)	
Umanjenje:		
- Amortizacija za svrhe oporezivanja	(1.302)	(989)
Oporezivi dobitak	70.735	41.842
Tekući poreski rashod po stopi od 10%	7.074	4.184
Obračunati porez na dobitak (napomena 5.7)	6.504	3.734

Društvo nema neiskorišćeni deo poreskog kredita koji se prenosi u 2008. godinu.

Kontrolu obračuna i naplate poreza vrši Ministarstvo finansija - Poreska uprava.

6.2 Odloženi poreski efekti

	(U hiljadama dinara)	
	2008	2007
Amortizacija po poreskim propisima	(1.302)	
Amortizacija po MRS	1.543	
Privremene razlike u amortizaciji	(241)	
- Odložena poreska obaveza - 10%	24	
Odložen poreski prihod perioda	24	

 ONICOM " d.o.o.
 Direktor

 Nenad Perdić